

[Aksel Møller.]

portørernes indtjening af valuta, må den deraf følgende nedgang i likviditeten have lov til at gøre sin sanerende gerning. Spørgsmålet om, hvor langt og i hvor vid udstrækning, må vel i høj grad afhænge af, hvad man på det tidspunkt ved om varigheden af den indtrådte forringelse, eller hvad man tør formode kommer; længere når man i al fald ikke nogensinde. Men efter min mening vil det kræve altfor store ofre at rette balancen op, hvis staten gennem længere tid prøver på at forøge samfundslivlikviditeten. Jeg ved meget vel, at denne betragtning kan være ensbetydende med, at rentefaldet i en given situation afbrydes, eller at en ny rentestigning ligefrem kunne blive følgende, men jeg kan ikke få øje på nogen billigere udvej.

Den højtærede finansminister har udtalt sig, synes jeg, med nogen uklarhed om regeringens rentepolitik. I sin tale kommer han ind på dette spørgsmål i forbindelse med omtalen af det betydelige lånebehov på henvend 1 milliard kr., som staten har også i det kommende år. Han siger, at det må afhænge af, hvordan et fortsat salg af statsobligationer vil påvirke kreditmarkedet, hvis man dækker dette lånebehov ved en fortsættelse af de løbende statslån. Hvis der overhovedet ligger nogen antydning af en politik i disse bemærkninger af den højtærede finansminister, må det vel være den — efter min mening meget farlige — at han kunne tænke sig at modarbejde en svigtende valutastilling ved at hente de fornødne midler i nationalbanken fremfor at låne dem hos befolkningen. En sådan politik ville, såvidt jeg kan se, føre til, at et underskud på betalingsbalancen kan svulme op, og at det, som er vundet i de sidste 3 år, sættes over styr.

Den nuværende regering har i det hele taget en tyrkertro på, at en lavere rente fører til bekæmpelse af vore vanskeligheder. Nu ved vi, at den står overfor at skulle skaffe 1 milliard kr. til dækning af statens lånebehov i det kommende år. Hvorledes vil den under disse udsigter kunne sikre en lav rente? Såvidt jeg kan se, er det ikke regeringens tanke at støtte opsparingen. Det fremgår bl. a. af den højtærede finansministers, hvis jeg må have lov til at bruge udtrykket: lidt floromvundne udtalelse om

„den udbredte utilfredshed, som hersker med skattebyrden“. Det er der jo ingen af os som i deres vildeste fantasi finder på at bestride. Men næsten som en trusel — og deri ligger floret — tilføjer ministeren, at skal det fortsat være muligt for staten og kommunerne at påtage sig betydelige opgaver, er en gennemgribende ændring af vort skattesystem nødvendig. Mere siger den højtærede minister ikke, men man har lov til at lægge denne udtalelse side om side med dem, som faldt under valgkampen, og som gik ud på for eksempel, at reglen om skattefradragsretten skulle ændres. Kan dette betyde andet, end at den del af indkomsterne, som relativt bidrager mest til opsparingen, i fremtiden skal beskattes endnu hårdere, uanset at forbruget derved forøges på opsparingens bekostning? I så fald vil det jo være et stykke finanspolitik med modsat fortegn set i forhold til det, som bevirker, at statskassen undgår underskud. De sidste dage har givet næring til megen angstelse for, at regeringen fuldt bevidst ønsker, at staten skal overtage opsparringsfunktionen; jeg tænker på udtalelsen, som altså, forstår jeg, ved en indiskretion er blevet genstand for diskussion i bladene, om, at man tilbyder erhvervene, at staten vil finansiere eksporten med lån til lavere rente end almindelig markedsrente. Vi kender allerede dette princip fra boligstøtteleven; her er stillingen den, at staten selv låner til markedsvilkårene for derefter til en betydelig lavere rente at låne pengene videre ud i boligbyggeriet. Der er derfor god grund til for os alle — og naturligvis også for erhvervene — at spekulere indgående over, hvad denne tankegang, når den udvides fra boligbyggeriets område til også at omfatte andre områder, kan komme til at føre med sig i praksis af forpligtelser for staten og afhængighed for erhvervene. Er det den høje regerings mening, at man vil operere med en rentedifferentieringspolitik: en lav rente til boligbyggeriet, en lav rente til eksporten — ja, såvidt jeg har forstået på andre avismeddelelser, er man måske også inde på tanken om en lav rente i forbindelse med långivning til overtagelse af landbrugsejendomme — o. s. v. o. s. v., medens hele det øvrige erhvervsliv — hvis en sådan politik blev ført — henvises til at låne af de rester, som blev tilovers, når sta-